

RAPORT MERYTORYCZNY I FINANSOWY

FUNDACJI „POGRANICZE”

ZA ROK 2021

Siedziba Fundacji

16-500 Sejny, ul. Piłsudskiego 37

Biuro Fundacji

16-500 Sejny, Krasnogruda 14

tel. 87 5650369

e-mail: fundacja@pogranicze.sejny.pl

www.pogranicze.sejny.pl

Bank i numer konta Fundacji

PKO SA II O/Suwałki

16-400 Suwałki, Kościuszki 72

nr konta: 95 1240 3363 1111 0000 2800 3579

Data rejestracji

5 czerwca 1990 r.

numer KRS

0000178248

numer identyfikacyjny w systemie REGON

P-005411430-95000000

59-2-834-79249

Zarząd Fundacji

Krzysztof Czyżewski – Prezes

Bożena Szroeder – Członek Zarządu

Wojciech Szroeder – Członek Zarządu

Małgorzata Sporek-Czyżewska – Członek Zarządu

Większość programów realizowanych w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie prowadzona jest w partnerstwie z Ośrodkiem „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach.

Spis treści

POGRANICZE/BIAŁORUŚ. PROGRAM REZYDENCYJNY 2021	5
WSPÓŁPRACA Z UNIWERSYTETAMI I MIĘDZYNARODOWE PROGRAMY EDUKACYJNE	7
Disterrmem (disputed territories and memory)	7
Wizyty studyjne	8
MERIDIAN CAFÉ	10
SILVA RERUM	12
24–25 września – IV Kongres Archiwistyki Społecznej z udziałem Pogranicza	13
SEJMIK LITERACKI	14
MISTERIUM MOSTU	15
SEJNEŃSKA KSIĘGA BAŚNI	16
PROGRAM MIŁOSZ	17
SIERPIEŃ W KRASNOGRUDZIE	19
KAWIARNIA LITERACKA „PIOSENKA O PORCELANIE”	20
TKANINY WIĄZANE NA RAMIE	21
PRACOWNIE KRASNOGRUDZKIE	22
Pracownia Gucia Zaczarowanego	22
Pracownia Robotyki Dziecięcej	23
Pracownia Przyrody	23
Artystyczna Ścieżka Przyrodnicza w Parku Krasnogrudzkim	24
PROGRAM WYDAWNICZY	25
Patrik Ouředník „Ad acta”	25
Egon Hostovský „Mieszkanie dla cudzoziemca”	25
György Konrád „Kurator”	26
Andrej Chadanowicz „Zabawy fantomowe”	26
Krzysztof Czyżewski, „Żegaryszki 2 i inne”	26

RAPORT FINANSOWY

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	27
BILANS sporządzony na dzień 31.12.2021 r. na podstawie załącznika 6 ustawy o rachunkowości	29
Rachunek zysków i strat sporządzony na dzień 31.12.2021 r. zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości	30
Dodatkowe informacje i objaśnienia zgodnie z Załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości	31

POGRANICZE/BIAŁORUŚ. PROGRAM REZYDENCYJNY 2021

Borderland/Belarus to program wsparcia dla białoruskich pisarzy, dziennikarzy i artystów, których wolność i bezpieczeństwo są zagrożone przez obecną sytuację polityczną na Białorusi. Program składa się z dwóch różnych obszarów wsparcia: miesięcznych pobytów rezydencyjnych w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie oraz debat i wywiadów z udziałem beneficjentów programu, udostępnianych i promowanych w Internecie. Gościnność Dworku Czesława Miłosza, do którego białoruscy pisarze i dziennikarze mogą przyjechać na rezydencję, daje im szansę na regenerację sił, pracę nad projektami twórczymi oraz umożliwia kontakt z mediami i wydawcami. Dodatkowe stypendium zapewnia wsparcie finansowe po powrocie.

W styczniu podczas rezydencji „Mickiewicz i Kulbak po białorusku” gościem w Krasnogrudzie był Andrej Chadanowicz – poeta, tłumacz poezji, eseista. Trzytygodniowy pobyt był początkiem pracy nad tłumaczeniem słynnych mickiewiczowskich „Ballad i romansów” oraz wybranych wierszy Mosze Kulbaka na język białoruski. W Wydawnictwie Pogranicze w serii Inicjał ukazał się tomik poetycki Andreja Chadanowicza „Zabawy Fantomowe” (2021) jest to zbiór 70 utworów, reprezentujących wszystkie okresy twórczości poety.

Na przełomie lutego i marca gościem rezydencji w Krasnogrudzie była Katsiaryna Chekatouskaya z Mińska dramatopisarka, aktorka z wykształcenia psycholog-pedagog. Zawodowo związana z teatrem The Social Theatre Lab (Mińsk). Pracuje w oparciu o materiały dokumentujące tematy ważne społecznie (przemoc

w rodzinie, dyskryminacja, przemoc fizyczna). W czasie rezydencji pracowała nad pisaniem dramatu, który będzie także scenariuszem do spektaklu, opowiadającym o zmianach które zachodzą na Białorusi.

W sierpniu gościliśmy poetkę Maryję Martysewicz i pisarza Uładzimira Łobacza spotkanie autorskie z twórcami prowadzone przez Krzysztofa Czyżewskiego odbyło się 17 sierpnia w Kawiarni Literackiej „Piosenka o Porcelanie” w Krasnogrudzie.

Spotkanie było zorganizowane w ramach programu rezydencyjnego „W rozmowie z Białoruskimi pisarzami”. Niemiecko-Białorusko-Polski program realizowany jest przez Fundację Pogranicze w partnerstwie z Fundacją Genshagen i finansowany ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec.

We wrześniu gościliśmy Olgę Archipową – białoruską krytyczkę sztuki i kulturoznawczynię, która w ramach rezydencji pracowała nad stworzeniem internetowego archiwum i bazy danych współczesnej sztuki białoruskiej.

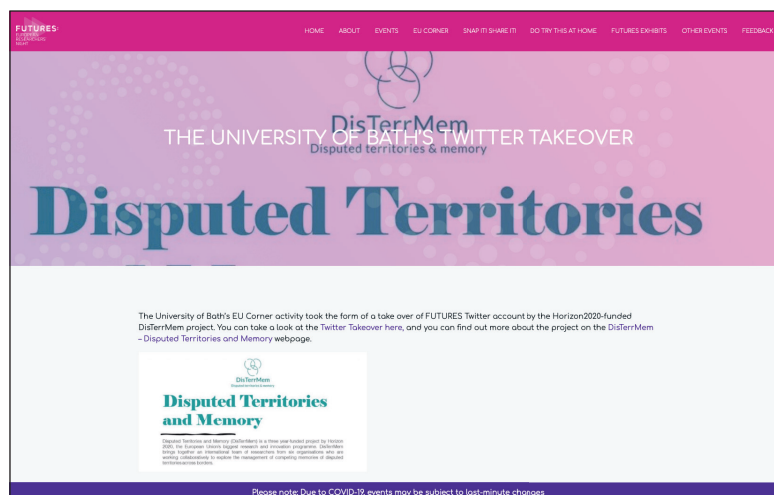
WSPÓŁPRACA Z UNIWERSYTETAMI I MIĘDZYNARODOWE PROGRAMY EDUKACYJNE

DISTERRMEM (DISPUTED TERRITORIES AND MEMORY)

Trzyletni międzynarodowy program badawczy, w którym Fundacja Pogranicza jest jedną z organizacji partnerskich. Liderem projektu jest Uniwersytet w Bath (Wielka Brytania). Pozostali partnerzy to: Uniwersytet Warszawski, Narodowa Akademia Nauk w Armenii, Forman Christian College z Pakistanu i Fundacja Educational and Cultural Bridges z Armenii. Projekt finansowany jest w ramach europejskiego programu Horyzont 2020.

Celem projektu jest stworzenie forum współpracy i wymiany dla naukowców, pracowników organizacji obywatelskich i praktyków kultury z Polski, Armenii, Pakistanu i Wielkiej Brytanii, którzy zajmują się refleksją i praktyką w obszarze pamięci terytoriów i społeczności postkonfliktowych.

Działając w trzech kluczowych regionach (Europa, Azja Południowa i Kaukaz Południowy), projekt koncentruje się na czterech kluczowych poziomach analizy i wzajemnych relacjach między tymi poziomami: roli grup społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych (NGO), roli praktyków kultury; roli państw narodowych i roli organizacji regionalnych w zarządzaniu konkurującymi wspomnieniami o spornych terytoriach. Projekt ma również na celu promowanie przykładów najlepszych praktyk, które będą odpowiednie dla decydentów, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, praktyków kultury i badaczy akademickich w różnych kontekstach.

W ramach działań projektowych, do Krasnogrudy przyjeżdżają na pobyty rezydencyjne naukowcy z Armenii i Wielkiej Brytanii. Korzystają oni ze zbiorów Centrum Dokumentacji Kultur Pogranicza pracując nad swoimi tematami badawczymi ale też poznają pracę Pogranicza.

WIZYTY STUDYJNE

Pogranicza prowadzi różnorodną współpracę z wieloma instytucjami i środowiskami akademickimi – New School University w Nowym Jorku, Rutgers University, Yale University, Syracuse University, Chicago University, Uniwersytetem Bolońskim, Instytutem Kultury Polskiej i Kolegium Artes Liberales na Uniwersytecie Warszawskim, Oranim Academic College w Izraelu, Europejskim Uniwersytetem Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, Centrum Badań Humanistycznych Uniwersytetu im. I. Franka we Lwowie, Uniwersytetem Witolda Wielkiego w Kownie, Instytutem Filologii Polskiej i Kołem Naukowym Filozofów na Uniwersytecie w Białymstoku, Uniwersytet Śląski w Katowicach. Współpraca ta obejmuje szkoły letnie, staże, wizyty studyjne, warsztaty, gościnne wykłady i prezentacje.

Pogranicza zapraszane jest też przez niektóre uniwersytety do współtworzenia ich programu, zarówno badawczego jak i nauczania, a w konsekwencji ustanowienia semestralnych zajęć prowadzonych na bazie doświadczeń i wiedzy Pogranicza, które stają się częścią uniwersyteckiego curriculum. Tak się dzieje obecnie na Wydziale Sztuk Performatywnych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rutgers oraz na Wydziale Nauk Politycznych Uniwersytetu Bolońskiego.

W Krasnogrudzie w ramach wizyt studyjnych i staży, studenci zapoznają się z codzienną praktyką Pogranicza, w szczególności z działaniami edukacyjnymi, zapraszani są do współtworzenia artystycznych pracowni i udziału w seminariach i debatach dotyczących współczesnej idei wspólnotowości w obszarach wielokulturowych pogranicz.

W dniach 23-24 września w Krasnogrudzie, Instytut Socjologii Uniwersytetu w Białymstoku i Pogranicza zorganizowały międzynarodową konferencję „Relations on the borderlands: old and new inhabitants”.

W dniach 25-27 września odbyła się wizyta studyjna amerykańskich studentów w ramach współpracy z Uniwersytetem w Syrakuzach.

To część programu „Exploring Central Europe” w ramach, którego studenci z Uniwersytetu w Syrakuzach spędzają semestr we Wrocławiu. Wizyta w Pograniczu była częścią wyjazdowego seminarium „Negotiating Identities”, w ramach którego studenci odwiedzili północno-wschodnią Polskę. W Pograniczu program obejmował wykłady, seminaria i spotkania dotyczące etosu pracy Pogranicza, a także praktyk edukacyjno-artystycznych w pracy ze społecznością lokalną.

2-6 października – Międzynarodowe seminarium „Usłyszeć innego/inną” w Krasnogrudzie. Ponad 30 osób z polskich i litewskich organizacji społecznych spotkało się w Krasnogrudzie, żeby rozmawiać o dialogu międzykulturowym. To trzydniowe seminarium odbyło się w gronie osób budujących mosty pomiędzy różnymi kulturami, narodami i społecznościami. W programie zaplanowano m.in. warsztaty nt. metod pracy ze społecznością lokalną, rozmowy nt. sztuki jako narzędzia w dialogu międzykulturowym czy zgłębianie lokalnych opowieści.

Organizatorami seminarium byli Fundacja Społeczeństwa Otwartego na Litwie (operator programu Aktywni Obywatele w Litwie) oraz Fundacja im. Stefana Batorego (operator programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy w Polsce). Seminarium to wspólna inicjatywa litewskich i polskich operatorów Programu w ramach ich Regionalnych Planów Inicjatyw Obywatelskich.

Program Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy prowadzony jest przez konsorcjum trzech organizacji – Fundacji Batorego (lider), Fundacji Stocznia i Fundacji Akademia Organizacji Obywatelskich. Celem Programu jest wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem. w swoim działaniu Program kieruje się uniwersalnymi wartościami zapisanymi w Traktacie Europejskim: poszanowaniem godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, rządów prawa, a także poszanowaniem praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Podobne programy prowadzone są z Funduszy EOG w 15 krajach unijnych.

5 października – grupa historyków sztuki z Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie była gościem Międzynarodowego Centrum Dialogu w Krasnogrudzie. Spotkanie miało na celu zapoznanie się z ideą realizowanych w Pograniczu działań w szczególności koncepcjami Programu wystawienniczego, a także zapoznanie się z metodami pracy artystycznej wypracowanymi w Krasnogrudzkich Pracowniach Edukacyjnych, głównie Pracowni Sztuki prowadzonej przez Wiesława Szumińskiego.

Ważnym elementem spotkania było nawiązanie kontaktów z instytucjami w Polsce zajmującymi się m.in. działalnością wystawienniczą, edukacyjną i artystyczną. Wizyta w ramach programu Erasmus +

MERIDIAN CAFÉ

Meridian Cafe – latająca kawiarnia literacka w kameralnych księgarniach w Polsce to cykl wydarzeń kulturalnych wokół nowości wydawniczych Wydawnictwa Pogranicze.

W wydarzeniach wzięło udział 5 zaproszonych do współpracy księgarń w 5 miastach w Polsce – Lublin, Gdańsk, Katowice, Kraków, Białystok, w których odbyły się spotkania autorskie stacjonarnie i on-line.

Gośćmi wieczorów autorskich byli Archil Kikodze, Gruzja; Patrik Ouředník, Czechy; Lejla Kalamujić, Bośnia; Kristian Novak, Chorwacja; Alhierd Bacharewicz, Białoruś, pisarze których książki wydane zostały w serii Meridian w roku 2021. Cykl liczył 12 spotkań dwa z nich odbyły się w naszej małej księgarni-kawiarni „Piosenka o Porcelanie” w Krasnogrudzie.

Współpraca zaowocowała ważnymi partnerskimi działaniami między naszym Wydawnictwem Pogranicze, a księgarniami w Polsce. Księgarnie stacjonarne stały się ważnym dla społeczności lokalnej miejscem spotkań i spędzania wolnego czasu, wymiany myśli, tym samym budując sieć współpracy pomiędzy księgarniami i ich środowiskami czytelniczymi i wydawcami.

Na zakończenie cyklu spotkań odbyła się debata podsumowująca „Wydawca – księgarz. Książka w drodze do czytelnika” prowadzona przez Beatę Stasińską wieloletnią wydawczynią.

W debacie uczestniczyli księgarze i wydawcy: Stanisław Rosiak – Wydawnictwo słowo/obraz/terytoria, Gdańsk; Wojciech Ornat – Wydawnictwo Austeria, Kraków; Ewa Wieleżyńska i Dorota Nowak – Wydawnictwo Filtry, Warszawa; oraz przedstawiciele księgarń kameralnych: Joanna Godzierz – Księgarnia Miejsownik, Tygiel Kultury, Katowice Milena Gumienny – Księgarnia de Revolutionibus Books&Cafe, Kraków. Rozmowa poświęcona była współpracy między wydawcą, a księgarzem i poszukiwaniu nowoczesnej formuły współpracy w kolejnych latach.

12 spotkań 13, 14, 15, 23, 24 września oraz 15, 16, 18, 20, 23, 27, 28 grudnia.

- 13 IX – spotkanie autorskie wokół książki Kristian Novak „Czarna matka ziemia”, prowadziła Zofia Piłasiewicz
- 14 IX – spotkanie autorskie wokół książki Kristian Novak „Czarna matka ziemia”, prowadził Andrzej Bajguz (latająca kawiarnia Białystok)
- 15 IX – spotkanie autorskie wokół książki Kristian Novak „Czarna matka ziemia”, prowadził Andrzej Bajguz (latająca kawiarnia Gdańsk)
- 23 IX – spotkanie autorskie wokół książki Lejli Kalamujić „Nazywaj mnie Esteban”, rozmawiała Aleksandra Wojtaszek (latająca kawiarnia on-line Kraków)
- 24 IX – spotkanie autorskie wokół książki Lejli Kalamujić „Nazywaj mnie Esteban”, rozmawiała Aleksandra Zińczuk (latająca kawiarnia on-line Lublin)
- 15 XII – spotkanie autorskie wokół książki Archila Kikodze „Słoń południowy”, rozmawiał Jakub Kornhauser (latająca kawiarnia on-line Kraków)
- 16 XII – spotkanie autorskie wokół książki Alhierda Bacharewicza „Sroka na szubienicy”, rozmawiał Jan Maksymiuk (latająca kawiarnia on-line Lublin)
- 18 XII – spotkanie autorskie wokół książki Archila Kikodze „Słoń południowy”, rozmawiał Krzysztof Czyżewski (latająca kawiarnia on-line Katowice)
- 20 XII – spotkanie autorskie wokół książki Alhierda Bacharewicza „Sroka na szubienicy”, rozmawiała Aleksandra Zińczuk (latająca kawiarnia on-line Białystok)
- 23 XII – spotkanie autorskie wokół książki Alhierda Bacharewicza „Sroka na szubienicy”, rozmawiał Andrej Chadanowicz (latająca kawiarnia on-line Gdańsk)
- 27 XII – spotkanie autorskie wokół książki Patrika Ouředníka „Ad acta”, rozmawiali Anna Maślanka i Andrzej Jagodziński (latająca kawiarnia on-line Katowice)
- 28 XII – spotkanie autorskie wokół książki Lejli Kalamujić „Nazywaj mnie Esteban” rozmawiała Inga Iwasiów (latająca kawiarnia on-line Krasnogruda)

Meridian Cafe - latająca kawiarnia literacka

Spotkanie wokół książki Kristiana Novaka
Czarna matka ziemia.
Wydawnictwo Pogranicza 2020

Prowadzenie: Andrzej Bajguz
Tłumaczenie: Magdalena Potczyńska

14 września 2021, godz. 19.00
Zmiana klimatu, ul. Warszawska 6
Białystok

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Instytut Sportu

Partner spotkania: Zmiana klimatu

SILVA RERUM

W MCD w Krasnogrudzie została stworzona multimedialna wystawa „SILVA RERUM – biblia domowa/namą biblija” – ekspozycja z opowieścią o dworze i sąsiedztwie pokazująca dzieje rodzin zamieszkujących wioski polsko-litewskiego pogranicza w różnych okresach historycznych, dopokąd sięga pamięć i przekaz rodzinny. To opowieść o losach wygnańców i repatriantów, o tradycjach świąt domowych i religijnych, o obyczajach, o ludziach, miejscach i wydarzeniach ważnych dla pamięci całej wspólnoty Polaków i Litwinów. Na wystawie prezentowane są zasoby Kufra krasnogrudzkiego-archiwum zbieranej od lat historii mówionej, w formie filmów, spisanych opowieści, fotografii z albumów, dokumentów i pamiątek. Ekspozycja została utworzona dzięki działaniom wielopokoleniowym i interdyscyplinarnym przez seniorów i młode pokolenie mieszkańców wiosek wokół dworu krasnogrudzkiego: Dusznicy, Krasnogrudy, Ogrodnik i Żegar. Odbywały się spotkania i rozmowy, zbierano dokumenty, pamiątki i opowieści, a relacje rejestrowano wzbogacając archiwum Silva Rerum dziejów tych miejscowości i zamieszkującej je ludności.

Wystawa nawiązuje do tradycji SILVA RERUM, tworzenia ksiąg domowych tzw. Biblii domowych, gdzie przez pokolenia rodziny utrzymywały historię swych domów i ich mieszkańców.

Wystawa ma wymiar artystyczny. Kluczowym elementem wystawy jest Otwarta Księga (rzeźba) ręcznie wykonana przez zaproszonych do projektu artystów z Ukrainy Vasyla Savczenkę i Anas tazję Lysyuk. Zamyśl wystawy opiera się na zbudowaniu u zwiedzających wrażenia wejścia do wnętrza tej Księgi, która jest mapą. Poruszamy się po mapie, na której oznaczone są jeziora, drogi oraz usytuowane w przestrzeni makiety domów uczestników projektu w pomniejszonej skali. Otaczają nas białe ściany z opowieściami filmowymi, opowieściami audio i opowieściami do czytania oraz fotografie.

Wszystkie napisy i teksty opowieści wyświetlane są na wystawie w dwóch językach: po polsku i po litewsku. Na drewnianym postumencie znajduje się tyflografika przeznaczona dla osób niedowidzących, makieta wystawy pozwalająca poprzez dotyk doświadczyć obiektów umieszczonych w jej przestrzeni.

Bardzo ważnym elementem działań Silva Rerum w roku 2021 był wspólny wyjazd do instytucji kultury w Gdańsku i zapoznanie się z najnowocześniejszymi ekspozycjami muzealnymi: Muzeum II Wojny Światowej i Europejskiego Centrum Solidarności.

24-25 WRZEŚNIA – IV KONGRES ARCHIWISTYKI SPOŁECZNEJ Z UDZIAŁEM POGRANICZA

Tematem przewodnim tegorocznego Kongresu była LOKALNOŚĆ. Archiwa społeczne zaproszono do podzielenia się doświadczeniami ze współpracy ze społecznością lokalną w swoich środowiskach, dbałości o pamięć swoich Małych Ojczyzn i pracy nad budowaniem wspólnoty.

Pogranicze na Kongresie zaprezentowało archiwum Silva Rerum współtworzone od wielu lat wraz z wielopokoleniową społecznością mieszkańców wiosek wokół dworu krasnogrudzkiego: Dusznicy, Krasnogrudy, Ogrodnik i Żegar. Archiwum dziejów tych miejscowości i zamieszkującej je ludności gromadzi dokumenty, fotografie, pamiątki, spisane opowieści i rejestrowane relacje. Pogranicze uczestniczy w ruchu archiwistyki społecznej od kilkudziesięciu lat. Jest partnerem w działaniach zarówno Karty jak i CAS-u.

Kongres organizowany był po raz czwarty, poprzednie trzy edycje organizował zespół Fundacji Ośrodka KARTA. Czwartą edycję po raz pierwszy organizował zespół Centrum Archiwistyki Społecznej – młodej instytucji kultury, powołanej 31 stycznia 2020 przez Fundację Ośrodka KARTA oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

SEJMIK LITERACKI

W Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie już po raz ósmy odbył się „Sejmik Literacki“ warsztaty translatorskie dla poetów i ich tłumaczy z Polski i Litwy. Partnerami spotkania byli: Związek Pisarzy Litwy, Fundacja Literatury Związku Pisarzy Litwy i Lietuvos Kultūros Taryba.

W spotkaniu uczestniczyli: Irena Aleksaitė, Paulina Ciucka, Dominika Jagiełka, Emilia Jarnutowska, Anna Krawczyk, Alina Kuzborska, Zuzanna Mrozikowa, Daina Opolskaitė, Jūratė Petronienė, Anna Piwkowska, Simonas Bernotas, Sigitas Birgielis, Antanas. A. Jonynas, Dainius Sobeckis, Ričardas Šileika, Kazys Uscila, Michał Wieczorek, Mindaugas Valiukas, Aistis Žekevičius.

Codzienne warsztaty wzbogaciły 3 wieczory autorskie i 2 wykłady literaturoznawcze:

- Wieczór poezji litewskiej z udziałem: Irena Aleksaitė, Janina Aleksaitė, Jolanta Malinauskaitė-Viktorienė, Daina Opolskaitė, Jūratė Petronienė, Simonas Bernotas, Antanas. A. Jonynas, Dainius Sobeckis, Kazys Uscila, Algis Uzdila, Mindaugas Valiukas, Ričardas Šileika, Aistis Žekevičius, Sigitas Birgelis (siedziba Wydawnictwa Aušra w Puńsku)
- Wieczór autorski z Aleksandrą Zińczuk – poetką, wydawczynią, animatorką kultury, działaczką społeczną, redaktorką (on-line Kawiarnia „Piosenka o Porcelanie” w Krasnogrudzie)
- Wieczór poezji litewskiej z udziałem autorów i ich tłumaczy czytających wiersze: Irena Aleksaitė, Paulina Ciucka, Dominika Jagiełka, Emilia Jarnutowska, Anna Krawczyk, Alina Kuzborska, Zuzanna Mrozikowa, Daina Opolskaitė, Jūratė Petronienė, Anna Piwkowska, Simonas Bernotas, Sigitas Birgielis, Antanas. A. Jonynas, Dainius Sobeckis, Ričardas Šileika, Kazys Uscila, Michał Wieczorek, Mindaugas Valiukas, Aistis Žekevičius
- Wykład Jana Kłoczowskiego „O sztuce przekładu i doświadczeniach tłumacza”
- Wykład Anny Piwkowskiej „O życiu i twórczości Anny Achmatowej i Mariny Cwietajewej”

MISTERIUM MOSTU

„Misterium Mostu” – przedstawienie plenerowe w amfiteatrze przy Dworze Miłosza w Krasnogrudzie, po raz pierwszy dokonano się 22 sierpnia 2015 roku, jako zwieńczenie pracy warsztatowo-artystycznej Wioski Budowniczych Mostów. Dzień 22 sierpnia wszedł na stałe do całorocznego kalendarza życia na polsko-litewskim pograniczu, podczas którego ludzie różnych kultur, narodowości i generacji są wspólnie gospodarzami „święta mostu”. Jest to działanie performatywne z czynnym uczestnictwem mieszkańców Krasnogrudy i okolic poświęcone kulturowaniu idei budowania mostów. Jest to święto wspólnoty w miejscu, gdzie historia XX wieku doprowadziła do ludobójstwa i przesiedleń. Naczelną zasadą tego wydarzenia jest wspólna praca nad jego powstaniem możliwie jak najszerszego grona mieszkańców Krasnogrudy, Sejn i okolic.

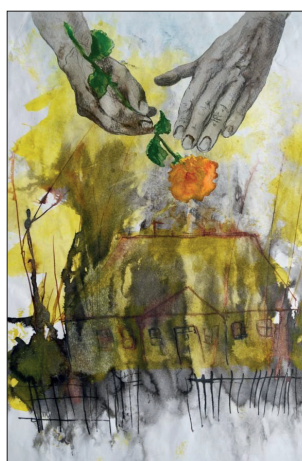
W roku 2021 „Misterium Mostu” miało formę performatywnego wydarzenia muzyczno-poetyckiego. W widowisku w reżyserii Krzysztofa Czyżewskiego wzięli udział: Hania Rani z zespołem, Raphael Rogiński – muzyk, Katarzyna Szweda – poetka, fotografka, tłumaczka z Łemkowszczyzny i Urszula Zajączkowska – botaniczka, poetka, artystka wideo.

SEJNEŃSKA KSIĘGA BAŚNI

Sejneńska Księga Baśni to program poświęcony odnalezieniu, spisaniu i opracowaniu miejscowych legend i opowieści o tradycjach sąsiedzkich Sejn. W programie wzięli udział młodzi ludzie-uczestnicy działań artystyczno-edukacyjnych Pogranicza, dla którzy uczestniczyli w warsztaty dziennikarskich, literackich i plastycznych. Do programu zaproszeni zostali wybitni pisarze z regionu i z Polski: Agata Tuszyńska, Janina Osewska, Birutė Jonuškaitė, Małgorzata Sporek-Czyżewska, Krzysztof Czyżewski, którzy na podstawie scenariuszy przygotowanych przez młodych, wspólnie z nimi stworzyli wielką Księgę Baśni. Podczas warsztatów plastycznych pod opieką artysty Wiesława Szumińskiego, młodzi stworzyli ilustracje. W programie wzięli też udział dziadkowie młodych, którzy pamiętają dawne opowieści, bajki, historyjki. Rozmowy z nimi były dokumentowane w postaci audio-video. Baśnie umieszczone zostały w sieci i na stronie internetowej Pogranicza. Program prowadziła Bożena Szroeder.

PROGRAM MIŁOSZ

8 IV – Debata on-line wokół książki Ireny Grudzińskiej-Gross „Miłosz i długi cień wojny”. W rozmowie z autorką uczestniczyli Paweł Bem, Marek Radziwon i Marek Zagańczyk.

3 VI – Peryferie Miłosza. Debata literacka z udziałem prof. Joanny Zach, prof. Marka Bernackiego, Krzysztofa Czyżewskiego i Mindaugasa Kvietkauskasa

30 VI – 2 lipca Międzynarodowe Forum Kultury i Poezji

Trzydniowe Międzynarodowe Forum Kultury i Poezji rozpoczynające się 30 czerwca, to główna część obchodów jubileuszu trzech dekad istnienia Pogranicza, 110 rocznicy urodzin Czesława Miłosza i 10 rocznicy otwarcia Międzynarodowego Centrum Dialogu w Krasnogrudzie

Jego częścią była debata, w której wzięli udział: goszczący w województwie podlaskim prof. Piotr Gliński, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz Simonas Kairys, Minister Kultury Republiki Litewskiej. W spotkaniu uczestniczył także Marszałek Województwa Podlaskiego Artur Kosicki.

Na program złożył się cykl wydarzeń:

- „Miłosziana rodziny Bujnickich” – uroczyste przekazanie rękopisów wierszy wileńskich Czesława Miłosza dla Krasnogrudy przez prof. Tadeusza Bujnickiego syna Poety – Żagarysty Teodora Bujnickiego;
- „Kuszenie Mistrza” – o ars poetica z Tomaszem Venclovą rozmawiał Krzysztof Czyżewski
- „Dedykacje poetyckie” – wiersze dla Czesława Miłosza czytali poeci – Vladas Braziūnas (Wilno), Andriej Chadanowicz (Mińsk), Birutė Jonuškaitė (Wilno), Wojciech Kass (Pranie), Aušra Kaziliūnaitė (Wilno), Krystyna Konecka (Białystok), Janina Osewska (Augustów), Kornelijus Platelis (Druskiemiki), Teresa Radziewicz (Białystok), Katarzyna Szweđa (Nowy Żmigród), Tomasz Venclova (Wilno), Aleksandra Zinzuk (Lublin)
- Prezentacja książki Czesława Miłosza „Traktat poetycki” z udziałem Giedrė Kadziulytė, Wydawnictwo Apostrofa (Wilno). Dwujęzyczna polsko-litewska publikacja poematu w przekładzie Tomasa Venclovy. Wydawcy: Apostrofa (Wilno) i Pogranicze
- „Misterium wiersza” – zbiorowe czytanie „Traktatu poetyckiego” Czesława Miłosza w przestrzeni Niewidzialnego Mostu (amfiteatr krasnogrudzki)

14 VIII – Pamiętanie Miłosza

Spotkanie zorganizowano w 17 rocznicę śmierci Poety. Złożyły się na nie:

- msza pamięci poety. Kościół w Żegarach;
- Miłosz i wojna z Ireną Grudzińską-Gross, autorką książki *Miłosz i długi cień wojny*, rozmawia Krzysztof Czyżewski;
- Misterium wiersza. Zbiorowe czytanie poezji Miłosza i jemu dedykowanej.

14 sierpnia (sobota) 2021

Msza święta pamięci Czesława Miłosza

Kościół w Żegarach, g. 16.00

Miłosz i wojna. Z prof. Ireną Grudzińską-Gross autorką książki *Miłosz i długi cień wojny* rozmawia Krzysztof Czyżewski

Kawiarnia „Piosenka o porcelanie”, Dwór Miłosza, Krasnogruda, g. 17.00

Misterium wiersza. Zbiorowe czytanie poezji Miłosza i jemu dedykowanej.

Przestrzeń Niewidzialnego Mostu, Krasnogruda, g. 18.00

Sztetl. Koncert zespołu dawnych członków Orkiestry Klezmerskiej Teatru Sejneńskiego.

Biała Synagoga, Sejny, g. 20.00

SIERPIEŃ W KRASNOGRUDZIE

Z okazji dziesiątej rocznicy śmierci Prezydenta Václava Havla odbyła się debata pt. „Europa po Havlu” z udziałem: Marty Šimečkovéj, Adama Michnika, Martina Milana Šimečkego, Michaela Žantovskýego, Sławomira Sierakowskiego i Andrzeja Jagodzińskiego. W przestrzeniach Parku Krasnogruda została również otwarta plenerowa wystawa pod tytułem „Václav Havel: Polityka i Sumienie”.

Projekt zrealizowano we współpracy z Instytutem Kultury Czeskiej w Warszawie.

POGRANICZE

PAMIĘTANIE HAVLA

VÁCLAV HAVEL - polityka i sumienie.
Otwarcie wystawy w przestrzeni Niewidzialnego Mostu, godz. 16.30

EUROPA PO HAVLU. Debata w 10 rocznicę śmierci Václava Havla.
Uczestniczą: Marta Šimečková, Adam Michnik, Martin Milan Šimečka i Michael Žantovský. Prowadzenie Sławomir Sierakowski.
Tłumaczenie Andrzej Jagodziński.
Ganek Dworu Miłosza, godz. 17.00

KAWIARNIA LITERACKA „PIOSENKA O PORCELANIE”

Program Kawiarnia literacka „Piosenka o porcelanie” to organizowane w czasie całego roku spotkania autorskie, prowadzone w formie rozmowy. Literacki charakter spotkań wzbogacany jest muzyką oraz prezentacjami filmów i fotografii. Program realizowany jest od roku 2013.

W roku 2021 zorganizowano 6 spotkań.

- 16 VII – spotkanie autorskie z Agatą Tuszyńską pt. „Tkane opowieści”. Rozmowę wokół książki „Mama zawsze wraca” prowadziła Małgorzata Sporek-Czyżewska
- 24 VII – spotkanie z Urszulą Zajączkowską zatytułowane „Poezja patyków, badyli”. Rozmowę prowadził Krzysztof Czyżewski
- 6 VIII – Niezadomowienie. W rocznicę śmierci wybitnego historyka coroczny Tony Judt Lecture wygłosiła prof. Irena Grudzińska-Gross
- 9 VIII – Między piekłem a niebem. O Dancem i poezji *basso continuo* z Jarosławem Mikołajewskim rozmawiał Krzysztof Czyżewski
- 12 VIII – Na co choruje świat. Z prof. Timothy Snyderem rozmawiał Krzysztof Czyżewski.
- 20 VIII – Café Europa Centrale. O środkowoeuropejskich przestrzeniach spotkania z Marci Shore rozmawiał Krzysztof Czyżewski

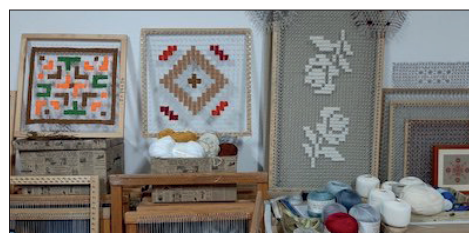
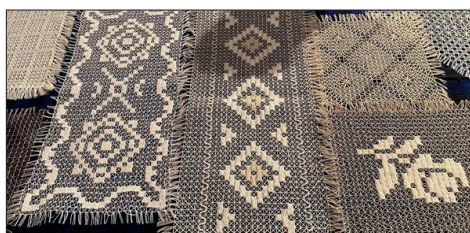
TKANINY WIĄZANE NA RAMIE – UNIKATOWE RĘKODZIEŁO SEJNEŃSZCZYZNY

W Pracowni Tkania realizowano warsztaty zatytułowane „Tkaniny wiązane na ramie – unikatowe rękodzieło sejneńszczyzny”.

Program przekazanie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat tajników archaicznej, ludowej techniki tkanin wiązanych na ramie, która kiedyś cieszyła się dużą popularnością, a jej głównymi twórcami byli Litwini zamieszkujący ten region. Wykonywano nią głównie obrusy, makaty i nakrycia, które zdobiły elementy wiejskich domostw. Bogatej historii, wzornictwa i różnych sposobami wykonania takich tkanin uczyła mistrzyni Anna Budzejko z Puńska. Prowadząca przybliżyła stare i współczesne tradycje związane z zastosowaniem tej pięknej techniki komponowana i wypełniania wzoru na ramie.

Uczestnicy warsztatów rozrysowywali plastyczne projekty, przygotowywali specjalne ramy oraz naturalne lniane i wełniane nici aby ostatecznie wykonać samodzielnie autorskie, ozdobne obrusy i makaty. Ważnym elementem projektu była praca międzypokoleniowa młodzieży i dorosłych, dzielenie się umiejętnościami i wiedzą to doświadczenie ważne dla obu stron. Projekt kształcił nowych twórców tej bardzo rzadkiej dziedziny sztuki ludowej. Budował nową merytoryczną ścieżkę pracy Pracowni Tkania oraz wzbogacił tworzone od kilku lat archiwum tkania.

Wystawa wykonanych prac, pokaz dokumentacji fotograficznej i filmowej zgromadziły wielu gości z regionu. Program prowadzony jest przez Urszulę Wasilewską.

PRACOWNIE KRASNOGRUDZKIE – PROJEKT REALIZOWANY Z OŚRODKIEM „POGRANICZE – SZTUK, KULTUR, NARODÓW”

Krasnogrudzkie Pracownie Artystyczno-Edukacyjne to konstelacja warsztatów artystycznych i edukacyjnych działających przez cały rok w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie. Działania Pracowni, w których udział bierze zarówno młodzież jak i dorośli, odwołują się do materii lokalnej, pamięci miejsca i twórczej inwencji jego mieszkańców. Uczestnikami tych warsztatów są mieszkańcy Sejn oraz wiosek wokół Krasnogrudy, wśród których są Polacy, Litwini i Rosjanie-starobrzędowcy. Pracownie prowadzone są przez animatorów z zespołu Pogranicza, którzy zapraszają do współpracy również wybitnych artystów, animatorów kultury i pedagogów z wieloletnim doświadczeniem pracy artystycznej w środowiskach wielokulturowych.

PRACOWNIA GUCIA ZACZAROWANEGO – ZAJĘCIA EDUKACYJNO-ARTYSTYCZNE DLA NAJMŁODSZYCH

Pracownia Gucia Zaczarowanego w Krasnogrudzie prowadzi regularne cotygodniowe zajęcia dla dzieci z Sejn i okolicznych wsi, a także dla wszystkich chętnych z odleglejszych terenów – dla dzieci polskich i litewskich.

Zajęcia odbywają się według ustalonej zasady: trwają dwie i pół godziny, a przy sprzyjającej pogodzie prowadzone są również na świeżym powietrzu. W okresach bez szkoły – ferie zimowe, wakacje – zajęcia odbywają się częściej. Są one połączeniem zajęć plastycznych, zabaw i gier z elementami edukacji przyrodniczej i artystycznej.

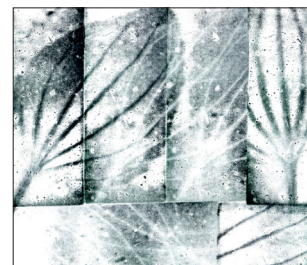
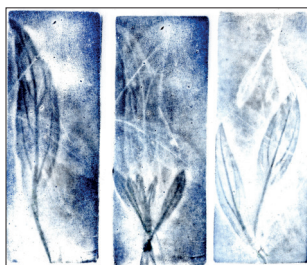

PRACOWNIA ROBOTYKI DZIECIĘCEJ

W październiku 2020 r. ruszyła pracownia robotyki dla najmłodszych. Dwie grupy dzieci w wieku 4–5 lat i 6–7 lat rozpoczęły zajęcia w Krasnogrudzie. Poprzez zabawę dzieci wprowadzone zostają w świat nowych technologii, projektowania i programowania komputerowego. W zajęciach wykorzystywane są specjalne zestawy klocków lego. Dzieci będą budowały z nich proste roboty. Następnie same je zaprogramują za pomocą dostosowanego do ich wieku i umiejętności języka obrazkowego.

PRACOWNIA PRZYRODY

W Pracowni Przyrody prowadzono zajęcia z grupami szkolnymi z okolic i miast Polski uczestnicy zapoznawali się z przyrodą parku krasnogrudzkiego i jego otoczenia poprzez spacer i opowieść (o roślinach, ptakach, organizmach wodnych), a następnie wykonaniu pracy inspirowanej naturą w różnych technikach graficznych. Gośćmi pracowni byli znakomici przyrodnicy: Paweł Pawlikowski, botanik zajmujący się ekologią i fizjologią roślin, Wiesław Fałtynowicz, lichenolog i Państwo Jarosław i Bożena Frunze, entomolodzy. Podczas warsztatów poszerzona została wiedza o roślinach parku krasnogrudzkiego lub o porostach i uczestnicy spotkania mieli okazję zobaczyć ponad 80 gatunków motyli nocnych podczas specjalnie urządzonej sesji nocnej, z użyciem specjalnych przyrządów. Pracownia pracuje nad ukształtowaniem programu rezydencji naukowych w MCD. Naukowcy – mentorzy wraz z prowadzącą Pracownię Przyrody tworzyłiby unikalny model edukacji przyrodniczej i ekologicznej łączący naukę w terenie i sztukę.

Otwarcie wystawy Pracowni Przyrody – „Flora Krasnogrudae”

„Flora Krasnogrudae” to zbiór grafik stanowiących atramentowe odbicie przyrody wypełniającej przestrzeń parku krasnogrudzkiego. Ksenija Konopek, która od wielu lat prowadzi działania artystyczne i edukacyjne skupione na temacie natury podjęła próbę odbicia na papierze całej krasnogrudzkiej flory. Wszystkie rośliny, których graficzne odbicie zostało zaprezentowane na wystawie pochodzą z jednego miejsca i zebrane zostały w tym samym czasie, co sprawia, że sama wystawa nabiera wymiaru czasowego i ukazuje dynamikę świata przyrody.

ARTYSTYCZNA ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA W PARKU KRASNOGRUDZKIM

Rozpoczęto prace nad stworzeniem Artystycznej Ścieżki Przyrodniczej w Parku Krasnogrudzkim. Ścieżka w pełnym kształcie będzie składała się z 6 „stacji”, rzeźb autorstwa Aleksandry Wasilkowskiej, umieszczonych na postumentach ukrytych w zieleni, które poetycko i abstrakcyjnie będą prezentowały sześć, związanych z przyrodą, tematów: 1) Drzewa, 2) Mchy, Porosty, Grzyby, 3) Ptaki, 4) Owady, 5) Jezioro, 6) Kamień. Rzeźby tematyką odniosą się do dziedzictwa przyrodniczego odkrywanego w programach edukacyjno-artystycznych z dziećmi i młodzieżą w Pracowni Przyrody prowadzonej przez Ksenię Konopek.

Park Krasnogrudzki zyska przestrzeń kontemplacyjną dla gości odwiedzających Dwór Miłozza, jak również miejsce do prowadzenia działań edukacyjnych i artystycznych.

PROGRAM WYDAWNICZY

PATRIK OUŘEDNÍK „AD ACTA”

Patrik Ouředník jest czeskim pisarzem, którego książki najczęściej tłumaczy się za granicą. Ad acta, trzeci jego przekład w Polsce, to według krytyków „fałszywy kryminał i prawdziwy thriller metafizyczny”. Świetna powieść w porywającym przekładzie.

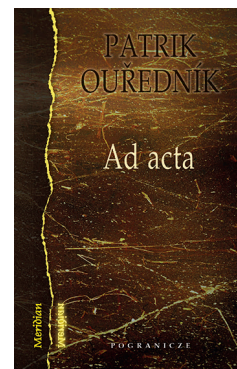
Andrzej S. Jagodziński

Patrik Ouředník kolejny raz udowadnia, że jest dziś jednym z najbardziej oryginalnych i ekscentrycznych czeskich pisarzy. Pisze tak, jakby czeska rzeczywistość była tylko przyczynkiem do jego książek. I może rzeczywiście tak jest.

Aleksander Kaczorowski

Morderstwo i gwałt. Postmodernizm i dekonstruktywizm. Błyskotliwość i sarkazm. Kryminał i gra w klasy. Czeski pisarz z Paryża. To wszystko włożone ad acta oczywiście.

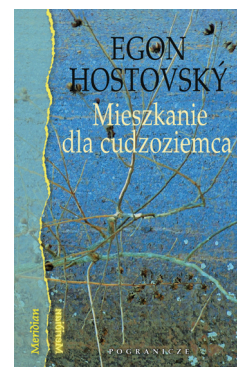
Mariusz Szczygieł

EGON HOSTOVSKÝ „MIESZKANIE DLA CUDZOZIEMCA”

Biurowo do pracy, łóżko i spokój – to przecież tak niewiele. Lecz cudzoziemiec w obcym kraju, w burzliwych czasach, nawet za pieniądze nie jest w stanie tego zdobyć. Trzymający w napięciu metafizyczny thriller nieznanego klasyka literatury czeskiej. Gorąco polecam!

Andrzej S. Jagodziński

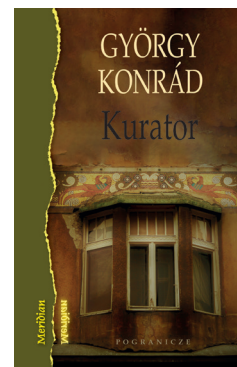

GYÖRGY KONRÁD „KURATOR”

„Moja praca przypomina operację – mówi kurator T. – w której chirurg zaszywa świeżo otwartą ranę, nie usuwając nowotworu”. W biurokratycznej maszynie tytułowy bohater jest tylko bezimiennym trybem, rozgoryczonym pracownikiem opieki społecznej, który w ramach urzędniczej służby uczestniczy w życiu swoich podopiecznych, postaci często tragicznych, niekiedy odstręczających, a bywa, że i komicznych.

Oscylujący między chłodnym obiektywizmem a fantasmagorią kurator przygląda się człowiekowi z jego eskapistycznymi odruchami, a także społeczeństwu, nazbyt chętnie dzielącemu jednostki na „lepsze” i „gorsze”, „zdrowe” i „niepełnowartościowe”. Niemniej nawet tam, w bezdusznym urzędzie i w rzeczywistości zdominowanej przez pragmatyczność i materializm, dochodzi do głosu ludzka solidarność.

Karolina Wilamowska

ANDREJ CHADANOWICZ „ZABAWY FANTOMOWE”

Zabawy fantomowe to zbiór 70 utworów, reprezentujących wszystkie okresy twórczości poety, od łotrzykowskiej ironii i gry słów wczesnych wierszy do indywidualnej tonacji w skupieniu i metrycznej zwięzłości ostatniego, przejmującego cyklu liryków z przełomu lat 2020 i 2021. Tym głosem w złych czasach przemawia uparta białoruska wolność – zadzierzysta, dalekowzroczna i otwarta na świat.

KRZYSZTOF CZYŻEWSKI „ŻEGARYSZKI 2 I INNE”

Żegaryszki 2 i inne stanowią realizację słowno-wizualnego projektu, gdzie krótkim formom poetyckim towarzyszą artystyczne fotografie. Wszystkie autorstwa poety. Przy tym obecność fotografii nie jest tu czysto ilustracyjna, przeciwnie – jest jakby drugą stroną medalu, innym sposobem wyrażenia tego samego doświadczenia. I tak samo, jak wiersz nie opisuje ani nie objaśnia fotografii, tak zdjęcie nie ilustruje wyłącznie tego, co przekazuje tekst. Raczej oświetlają się nawzajem, dopowiadają to, czego nie można wyrazić w jednej czy drugiej formie [...].

Ewa Szarkowska „Blask ukrytego”

RAPORT FINANSOWY

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1) Nazwa, siedziba

Nazwa organizacji: Fundacja „Pogranicze”
Ulica: Piłsudskiego 37, 16-500 Sejny

Numer we właściwym rejestrze sądowym albo ewidencji
NIP: 8441098831
KRS: 0000178248

2) Wskazanie czasu trwania działalności jednostki, jeżeli jest ograniczony

Czas trwania Fundacji jest nieograniczony.

3) Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem finansowym;

Data początkowa okresu, za który sporządzono sprawozdanie: 01.01.2021

Data końcowa okresu, za który sporządzono sprawozdanie: 31.12.2021

Data sporządzenia sprawozdania finansowego: 27.06.2022

Wariant sprawozdania: Sprawozdanie sporządzone zgodnie z Załącznikiem Nr 6 do ustawy o rachunkowości

4) Wskazanie, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności;

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Fundację w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności.

5) Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w zakresie w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru, w tym: metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji), ustalenia wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego

Fundacja sporządza sprawozdanie finansowe dla organizacji pozarządowych, określonych w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z załącznikiem 6 do ustawy o rachunkowości.

Fundacja stosuje następujące metody wyceny:

- a) Wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne.
- b) Środki trwałe wycenia się według: cen nabycia (zakupu), kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne. Środki trwałe amortyzowane są według metody liniowej. Środki trwałe zakupione z projektów bez względu na wartość stanowią koszt w momencie zakupu i są amortyzowane jednorazowo w miesiącu zakupu.
- c) Książki z darowizn rzeczowych jako aktywa trwałe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok ujmowane są na koncie „Zbiory biblioteczne”. Stanowią one głównie nisko cenne środki trwałe, a ich amortyzacji dokonuje się jednorazowo. Darowizny rzeczowe wycenia się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu, gdy nie jest możliwe ustalenie ceny sprzedaży netto danego składnika aktywów, określana jest jego wartość godziwa.
- d) Rzeczowe składniki aktywów obrotowych -według kosztu wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy. Wartość magazynu została skorygowana do 50% wartości cen sprzedaży książek- ponieważ upust przy sprzedaży dla hurtowni wynosi 50% ceny.
- e) Należności wycenia się w kwotach wymagalnej zapłaty.
- f) Środki pieniężne w PLN wykazuje się w wartości nominalnej. Posiadane środki w EUR i USD wyceniane są według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień wyceny.
- g) Fundusze własne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej, według ich rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutu.
- h) Zobowiązania wycenia się w kwotach wymagalnej zapłaty.
- i) Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują w szczególności wartość otrzymanych dotacji w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Wynik finansowy ustalany jest z uwzględnieniem wyodrębnienia rodzajów działań określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości. Różnice kursowe wykazuje się w rachunku zysków i strat „per saldo”, czyli po skompensowaniu ze sobą różnic kursowych dodatnich i ujemnych. Wynika to z art. 42 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Ustalenia sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego.

Fundacja sporządza sprawozdanie finansowe dla organizacji pozarządowych, określonych w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z załącznikiem 6 do ustawy o rachunkowości.

**BILANS SPORZĄDZONY NA DZIEŃ 31.12.2021 R.
NA PODSTAWIE ZAŁĄCZNIKA 6 - USTAWY O RACHUNKOWOŚCI**

AKTYWA

Poz.	Wyszczególnienie aktywów	Stan aktywów na dzień	
		bieżący rok obrotowy	poprzedni rok obrotowy
A.	Aktywa trwałe	4 915 016,25	5 089 597,07
I.	Wartości niematerialne i prawne	0	0
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	4 915 016,25	5 089 597,07
III.	Należności długoterminowe	0	0
IV.	Inwestycje długoterminowe	0	0
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0	0
B.	Aktywa obrotowe	1 346 547,52	518 768,97
I.	Zapasy	343 795,65	361 545,02
II.	Należności krótkoterminowe	29 987,44	33 249,39
III.	Inwestycje krótkoterminowe	967 137,64	118 347,77
IV.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5 626,79	5 626,79
C.	Należne wpłaty na fundusz statutowy	0	0
Aktywa razem		6 261 563,77	5 608 366,04

PASYWA

Poz.	Wyszczególnienie pasywów	Stan pasywów na dzień	
		bieżący rok obrotowy	poprzedni rok obrotowy
A.	Fundusz własny	1 247 297,79	1 312 630,68
I.	Fundusz statutowy	1 312 630,68	1 379 810,64
II.	Pozostałe fundusze	0	0
III.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0	0
IV.	Zysk (strata) netto	-65 332,89	-67 179,96
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	5 014 265,98	4 295 735,36
I.	Rezerwy na zobowiązania	0	0
II.	Zobowiązania długoterminowe	0	0
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	27 158,51	27 126,49
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	4 987 107,47	4 268 608,87
Pasywa razem		6 261 563,77	5 608 366,04

**RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT SPORZĄDZONY NA DZIEŃ 31.12.2021 R.
ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM NR 6 DO USTAWY O RACHUNKOWOŚCI**

Poz.	Wyszczególnienie	Kwota za rok obrotowy	Kwota za rok poprzedni
A.	Przychody z działalności statutowej	802 347,96	736 425,30
I.	Przychody z nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	569 414,12	517 994,67
II.	Przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego	232 933,84	218 430,63
III.	Przychody z pozostałej działalności statutowej	0	0
B.	Koszty działalności statutowej	1 032 059,58	956 838,12
I.	Koszty nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	798 827,37	677 981,58
II.	Koszty odpłatnej działalności pożytku publicznego	233 232,21	278 856,54
III.	Koszty pozostałej działalności statutowej	0	0
C.	Zysk (strata) z działalności statutowej (A - B)	-229 711,62	-220 412,82
D.	Przychody z działalności gospodarczej	0	0
E.	Koszty działalności gospodarczej	0	0
F.	Zysk (strata) z działalności gospodarczej (D - E)	0	0
G.	Koszty ogólne zarządu	21 131,69	22 910,62
H.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + F - G)	-250 843,31	-243 323,44
I.	Pozostałe przychody operacyjne	157 600,47	174 745,76
J.	Pozostałe koszty operacyjne	6 079,57	350,14
K.	Przychody finansowe	37 679,99	15 022,43
L.	Koszty finansowe	3 690,47	13 274,57
M.	Zysk (strata) brutto (H + I - J + K - L)	-65 332,89	-67 179,96
N.	Podatek dochodowy	0	0
O.	Zysk (strata) netto (M - N)	-65 332,89	-67 179,96

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM NR 6 DO USTAWY O RACHUNKOWOŚCI

1)	Informacje o wszelkich zobowiązaniach finansowych, w tym z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie, ze wskazaniem charakteru i formy wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo;	
	Organizacja nie posiada żadnych zobowiązań z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie.	
2)	Informacje o kwotach zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków oraz wszelkich kwot spłaconych, odpisanych lub umorzonych, a także zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii;	
	Fundacja nie udziela kredytów członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, a także nie ma zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju.	
3)	Uzupełniające dane o aktywach i pasywach;	
	Aktywa	6 261 563,77
	<u>Aktywa trwałe:</u>	
	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4 810 147,25
	Urządzenia techniczne i maszyny	0
	Inne środki trwałe	104 869,00
	<u>Zapasy:</u>	
	Produkcja w toku (książki)	16 692,26
	Produkty gotowe (wartość książek pomniejszona o odpis z aktualizacji wyceny)	316 278,33
	Magazyn książek archiwalnych	10 825,06
	<u>Należności krótkoterminowe obejmują:</u>	
	Należności od pozostałych jednostek	27 641,93
	Należności z tytułu podatków	2 345,51
	<u>Inwestycje krótkoterminowe obejmują:</u>	
	Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych i w kasie	967 137,64
	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (ubezpieczenie mienia)	5 626,79
	Pasywa	6 261 563,77
	<u>Kapitał własny składa się z:</u>	
	Fundusz statutowy	1 247 297,79
	Wynik finansowy za rok obrotowy	-65 332,89

<u>Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania obejmują:</u>		
Zobowiązania z tytułu pożyczek		0
Zobowiązania z tytułu dostaw		25 540,51
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społ. i podatków		1 618,00
Niewypłacone wynagrodzenia UZ i UD		0
Pozostałe zobowiązania		0
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		4 987 107,47
4) Informacje o strukturze zrealizowanych przychodów ze wskazaniem ich źródeł, w tym w szczególności informacje o przychodach wyodrębnionych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz informacje o przychodach z tytułu składek członkowskich i dotacji pochodzących ze środków publicznych;		
Przychody działalności statutowej nieodpłatnej	569 414,12	70,97
<u>Wpłaty 1% podatku</u>	15 142,10	
<u>Darowizny</u>	40 661,10	
<u>Zbiórka publiczna</u>	3 517,58	
Dotacje MKiDN	119 208,50	
Dotacja Narodowego Centrum Kultury	50 000,00	
Dotacja Office of the Victor Pinchuk Foundation	117 548,85	
Dotacja Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej	30 729,55	
Dotacja The Arcadia Philanthropic Trust Vaduzliechtens	16 261,16	
Dotacja Zaiks	12 000,00	
<u>Pozostałe przychody</u>	164 345,28	
Przychody działalności statutowej odpłatnej	232 933,84	29,03
<u>Działalność wydawnicza:</u>	146 184,43	
sprzedaż wydawnictw	83 529,29	
pozostałe przychody wydawnictwa	48 175,14	
dotacja MKiDN do książek	14 480,00	
<u>Bilety na wystawę</u>	34 505,41	
<u>Warsztaty pogranicza</u>	52 244,00	
Razem przychody działalności statutowej	802 347,96	100,00
Pozostałe przychody finansowe (głównie dodatnie różnice kursowe i dofinansowanie wynagrodzeń)	46 153,33	
Pozostałe przychody operacyjne-dotacje z poprzednich okresów rozliczane w czasie	157 600,47	
Razem przychody	1 006 101,76	

5)	Informacje o strukturze poniesionych kosztów;		
	Struktura poniesionych kosztów		
	<u>Koszty działalności statutowej:</u>		
	Koszty zadań statutowych nieodpłatnych	798 827,37	65,07%
	Koszty zadań statutowych odpłatnych	233 232,21	30,34%
	Koszty zarządu	21 131,69	1,89%
	Koszty finansowe – głównie odsetki bankowe	12 163,81	1,93%
	Pozostałe koszty operacyjne	6 079,57	0,78%
	Suma kosztów	1 071 434,65	100%
	Koszty administracyjne nie stanowiące rozliczenia projektów, są rozliczane na zasadzie podziału procentowego kosztów przypisanych do poszczególnych rodzajów działalności. W 2021 roku sposób przyporządkowanie ogólnych kosztów administracyjnych do poszczególnych rodzajów działalności przedstawiał się następująco: - koszty działalności odpłatnej – 30% (na podstawie proporcji przychodów z działalności odpłatnej z roku poprzedniego), - koszty działalności nieodpłatnej – 64% (na podstawie proporcji przychodów z działalności nieodpłatnej z roku poprzedniego), - koszty zarządu – 6% (na podstawie proporcji powierzchni biurowej do całości obiektu ustalony procent jest stały na każdy rok).		
6)	Dane o źródłach zwiększenia i sposobie wykorzystania funduszu statutowego;		
	Fundusz statutowy został pomniejszony przez ujemny wynik finansowy netto za poprzedni rok obrotowy o kwotę 67.179,96 i wynosi 1.247.297,79 fundusz służy do finansowania działalności statutowej Fundacji.		
7)	Jeżeli jednostka posiada status organizacji pożytku publicznego, zamieszcza w informacji dodatkowej dane na temat uzyskanych przychodów i poniesionych kosztów z tytułu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz sposobu wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych;		
	Fundacja posiada statut organizacji pożytku publicznego. Przychody 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2021 rok wyniosły 15.142,10 zł. Fundacja nie poniosła kosztów związanych z uzyskaniem tego przychodu. Środki pozyskane z 1% zostały wydatkowane na sfinansowanie oświetlenia i multi mediów na wystawie „Silva Rerum” w realizowanym projekcie działalności nieodpłatnej pożytku publicznego.		
8)	Inne informacje niż wymienione w pkt 1-7, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki, w tym dodatkowe informacje i objaśnienia wymienione w załączniku nr 1 do ustawy, o ile mają zastosowanie do jednostki.		
	Fundacja otrzymała darowizny od osób prywatnych, krajowych i zagranicznych, przeznaczyła je na działanie statutowe w zakresie edukacji i działalności kulturalnej. Informację o otrzymanych darowiznach upubliczniamy w ramach ujawnienia całego sprawozdania finansowego. Uzyskana ze zbiórki publicznej kwota 3.517,58 zł, została wydatkowana na bieżące utrzymanie obiektów Fundacji (materiały eksploatacyjno-remontowe, czynsz dzierżawny).		